

CHÍNH SÁCH PHÁT TRIỂN DU LỊCH SINH THÁI TẠI CÁC KHU BẢO TỒN THIÊN NHIÊN Ở VIỆT NAM

SỰ CẦN THIẾT BAN HÀNH CHÍNH SÁCH PHÁT TRIỂN DU LỊCH SINH THÁI

Việt Nam có 176 khu rừng đặc dụng (có 34 VQG); với 54 dân tộc anh em, mỗi dân tộc có bản sắc văn hóa đặc sắc riêng, Việt Nam có nguồn tài nguyên DLST phong phú, tính đa dạng sinh học cao, có nhiều loài đặc hữu cần được bảo tồn, có bản sắc văn hóa dân tộc đa dạng... Đây là nguồn tài nguyên quý giá để phát triển DLST

Tuy nhiên, Hệ thống chính sách phát triển DLST tại các KBTTN chưa hoàn thiện, chủ yếu mang tính định hướng; việc PTDL thiếu QH đã ảnh hưởng đến PTBV ở các KBTTN

Do vậy, việc ban hành các chính sách phát triển du lịch sinh thái có ý nghĩa thực tiễn cao góp phần bảo tồn các hệ sinh thái đồng thời tạo dựng thương hiệu, nâng cao sức hấp dẫn cho du lịch Việt Nam

Chiến lược đã xác định “DLST là một trong các dòng sản phẩm du lịch chính, có khả năng cạnh tranh cao và cần được chú trọng phát triển”

Hoạt động DLST ở các KBTTN đang phát triển, góp phần đa dạng hóa các sản phẩm du lịch, cải thiện thu nhập cho cộng đồng; góp phần cho công tác bảo tồn các hệ sinh thái, các bản sắc dân tộc và bảo vệ MT

1. Tổng quan về tiềm năng và hiện trạng phát triển du lịch sinh thái tại các KBTTN ở Việt Nam

2. Các chính sách và tình hình thực thi chính sách về phát triển du lịch sinh thái tại các KBTTN ở Việt Nam

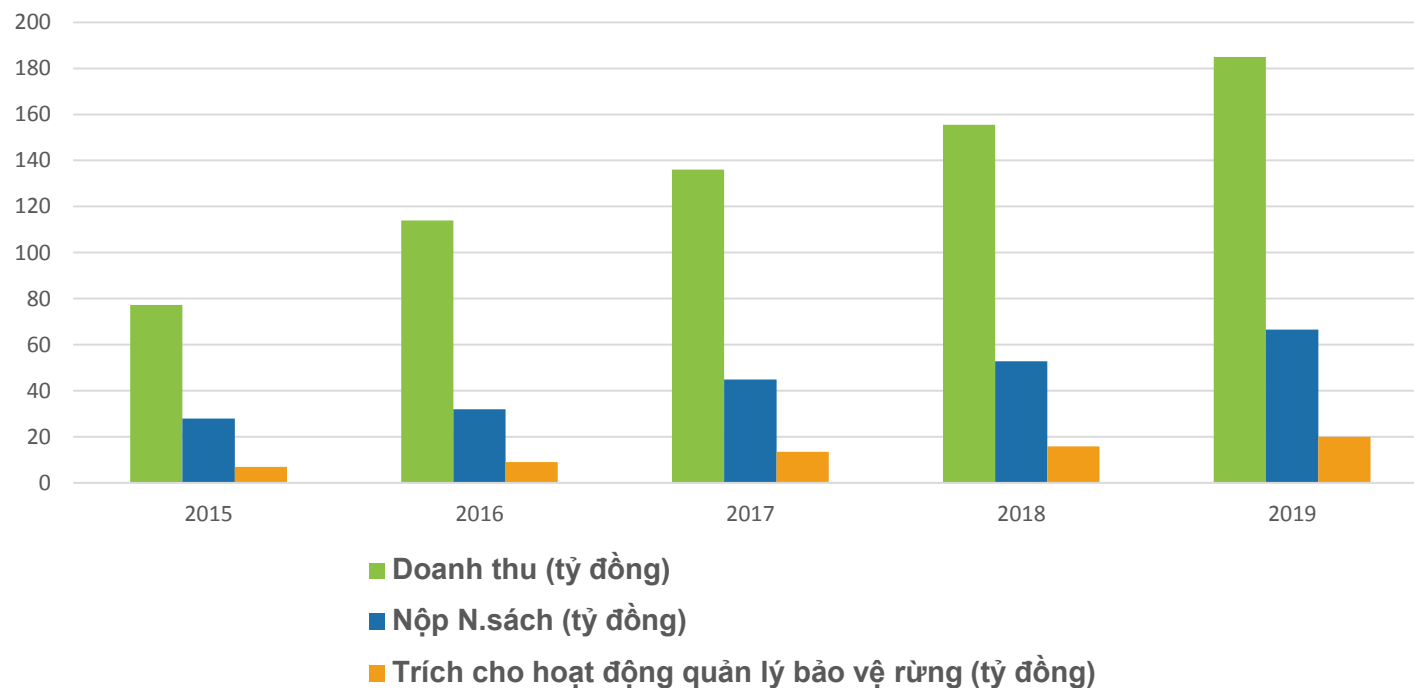
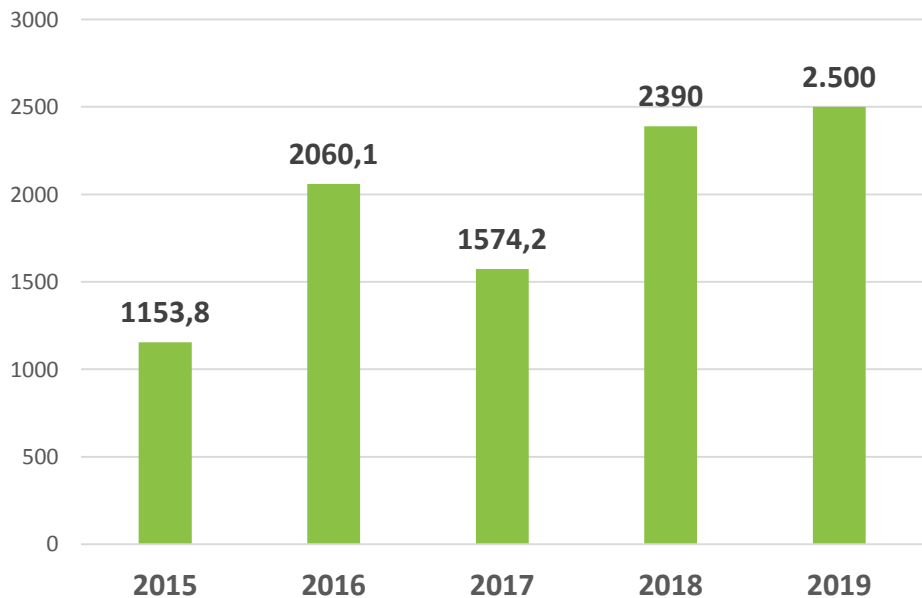
3. Đánh giá chung về các chính sách phát triển du lịch sinh thái tại các KBTTN ở Việt Nam

HIỆN TRẠNG PHÁT TRIỂN DU LỊCH SINH THÁI TẠI CÁC KBTTN Ở VIỆT NAM

TT	Các chỉ tiêu chủ yếu	2015	2016	2017	2018	2019	Tăng TB (%)
1	Tổng số khách (nghìn)	1.153,8	2.060,1	1.574,2	2.390	2.500	21,3
2	Doanh thu (tỷ đồng)	77,3	114,0	136,0	155,5	185,0	24,4
3	Nộp N.sách (tỷ đồng)	28,0	32,0	44,9	52,8	66,6	24,1
4	Trích cho hoạt động quản lý bảo vệ rừng (tỷ đồng)	7,0	9,0	13,5	15,8	20,0	30,0

Năm 2020, do ảnh hưởng của đại dịch COVID - 19, lượng khách du lịch và tổng thu từ khách du lịch đến Việt Nam nói chung và đến các KBTTN bị giảm mạnh.

Số lượt khách đến các KBT giai đoạn 2015 - 2019

Đánh giá chung về thực trạng phát triển DLST tại các KBTTN ở VN

Nhìn chung du lịch sinh thái ở các VQG, khu BTTN Việt Nam đã có những bước phát triển nhất định và đạt được những kết quả tích cực trong những năm qua.

Tuy nhiên, sự phát triển chưa tương xứng với tiềm năng

Các chuyến du lịch đến các VQG và KBTTN của Việt Nam hiện nay còn mang tính đại chúng, chưa đích thực là du lịch sinh thái

Các hoạt động du lịch KBTTN còn mang tính tự phát, chưa có sản phẩm du lịch đặc thù hấp dẫn

Chưa có chiến lược cụ thể phát triển du lịch sinh thái chính vì vậy công tác quy hoạch, phân vùng phát triển du lịch sinh thái còn hạn chế, bất cập

Ở Việt Nam, việc phát triển du lịch sinh thái trong các khu bảo tồn thiên nhiên được quy định bởi nhiều văn bản pháp quy, do các cấp/các cơ quan chủ quản khác nhau ban hành

Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn

Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch

Bộ Tài nguyên & Môi trường

Bộ Tài chính

Hoạt động DLST trong các khu bảo tồn thiên nhiên mang tính đặc thù và liên ngành, được điều chỉnh bởi các Luật chuyên ngành liên quan

Luật Lâm nghiệp

Luật Đa dạng sinh học

Luật Du lịch

Luật Bảo vệ Môi trường

Các văn bản dưới luật (Nghị định, Quyết định, Thông tư...)

Các chính sách liên quan đến phát triển du lịch sinh thái do ngành Du lịch ban hành

Nghị quyết 08-NQ/TW của Bộ Chính trị (2017) “Tập trung phát triển sản phẩm du lịch biển, đảo, du lịch văn hóa, tâm linh, DLST và du lịch cộng đồng có sức hấp dẫn và khả năng cạnh tranh cao”.

Luật Du lịch (2017) xác định: “Du lịch sinh thái là loại hình du lịch dựa vào thiên nhiên, gắn với bản sắc văn hoá địa phương, có sự tham gia của cộng đồng dân cư, kết hợp giáo dục về BVMT”

Chiến lược Phát triển du lịch Việt Nam đến năm 2030: phát triển sản phẩm du lịch trong đó có định hướng phát triển mạnh DLST

Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch cũng đã triển khai một số nghiên cứu về DLST tại một số KBTTN

Các chính sách đưa ra nhằm khuyến khích hoạt động phát triển DLST gắn với bảo tồn hệ sinh thái và đa dạng sinh học tại các VQG và KBTTN Việt Nam

Các chính sách liên quan đến phát triển du lịch sinh thái do các ngành liên quan ban hành

Luật Lâm nghiệp và văn bản hướng dẫn thi hành

Xác định rõ các loại rừng và không gian cụ thể cho việc tổ chức hoặc kết hợp tổ chức du lịch sinh thái

Hình thức kinh doanh du lịch sinh thái; Hướng dẫn lập đề án phát triển du lịch sinh thái, nghỉ dưỡng tại các KBTTN;

Quản lý xây dựng công trình phục vụ du lịch sinh thái; nghỉ dưỡng, giải trí;

Hướng dẫn về các hoạt động du lịch sinh thái, nghỉ dưỡng...

Luật Đa dạng sinh học và các văn bản hướng dẫn thi hành

Quy định Phát triển DLST gắn với việc xóa đói, giảm nghèo, bảo đảm ổn định cuộc sống của hộ gia đình, cá nhân sinh sống hợp pháp trong khu bảo tồn;

Phát triển bền vững vùng đệm của khu bảo tồn, chiến lược quốc gia về đa dạng sinh học...

Nghị định số 60/2021/NĐ-CP, Quy định cơ chế tự chủ các ban quản lý các KBT

Ban quản lý các KBTTN cũng ban hành các quy định về chức năng, nhiệm vụ, quy chế, cơ chế tài chính...

Đánh giá chung

1. Hoạt động DLST tại các KBTTN đã có những thành công bước đầu và đóng góp đáng kể cho sự phát triển ngành du lịch nói chung, cũng như cho công tác bảo vệ rừng, bảo tồn đa dạng sinh học...

2. Các chính sách bước đầu đã tạo hành lang pháp lý cho việc tổ chức các hoạt động DLST ở các KBTTN

3. Tuy nhiên chính sách quản lý phát triển du lịch chưa chú trọng đến nguồn lực phát triển DLST, cơ sở hạ tầng, CSVCKT còn hạn chế, chất lượng dịch vụ du lịch thiếu chuyên nghiệp...

Đánh giá chung

4. Đã có những quy định về một số tiêu chuẩn, quy chuẩn về xây dựng cơ sở vật chất kỹ thuật du lịch trong phạm vi KBTTN. Tuy nhiên còn cần thêm các chính sách, công cụ quản lý phát triển du lịch sinh thái và các loại hình du lịch liên quan khác tại các khu bảo tồn thiên nhiên...

5. Cần thêm các quy định và hướng dẫn cụ thể để triển khai các hoạt động tổ chức liên doanh, liên kết kinh doanh du lịch hoặc cho thuê môi trường rừng, tránh gặp khó khăn, vướng mắc, gây ảnh hưởng đến môi trường và hệ sinh thái tại KBTTN

6. Cần có các quy định, chế tài cụ thể xử lý sai phạm trong việc phát triển du lịch tại các KBTTN dẫn đến những ảnh hưởng tiêu cực đến tài nguyên thiên nhiên, đa dạng sinh học, hệ sinh thái và văn hóa bản địa.

7. Cần có chiến lược tổng thể phát triển du lịch ở KBTTN theo định hướng thị trường; chiến lược thúc đẩy công tác bảo tồn đa dạng sinh học dựa trên nền tảng phát triển DLST.

Du lịch sinh thái tại Việt Nam đã có những phát triển nhất định và đạt được những kết quả góp phần tạo dựng thương hiệu, sức hấp dẫn cho du lịch Việt Nam

“Du lịch sinh thái tại các KBTTN là chìa khóa để xóa đói giảm nghèo và bảo vệ môi trường”

Xác định DLST là định hướng ưu tiên trong chiến lược phát triển, đặc biệt trong bối cảnh phát triển du lịch sau khi kiểm soát đại dịch COVID - 19 và phát triển du lịch hướng tới mô hình tăng trưởng xanh - du lịch xanh, góp phần tích cực vào phát triển bền vững.

XIN TRÂN TRỌNG CẢM ƠN!